

שנאמר וישכם אברהם בבקר –

As it is written; and אברהם arose early in the morning

OVERVIEW

The גמרא said that we cannot answer that the reason we are בודק חמץ the previous night is because זריזין מקדימין למצות, for the source of this rule (of זריזין מקדימין) is from the פסוק of וישכם אברהם בבקר and there we see that the זריזות is only from the morning but not from the preceding night. תוספות discusses how we derive this rule of מצפרא from this פסוק ואין מקדימין טפי מצפרא.

asks: תוספות

ואם תאמר והיכי מוכח מהאי קרא דזריזין מקדימין למצות ואין מקדימין טפי מצפרא -

And if you will say; how is it evident from this פסוק that the zealous perform the מצות early, however they do not start before the morning -

והא בפרק גיד הנשה (חולין צא, א שם) יליף רבי אבהו מהאי קרא –

For פרק גיד הנשה in וישכם אברהם בבקר of פסוק ר' אבהו derives from this

דתלמיד חכם¹ לא יצא יחידי בלילה –

That a ת"ח should not venture outside by night if he is alone?! question is תוספות that it could be the reason אברהם did not leave while it was dark (is not because אין מקדימין טפי, but rather it) is because a ת"ח should not go outside alone at night. However when one is not going outside alone (as by בדיקת חמץ), the rule of זריזין מקדימין may apply even to the (preceding) night.

answers: תוספות

ויש לומר דהכא מוכח מקרא דעקידה² –

And one can say; that here we prove the rule of מצפרא from the פסוק of ת"ח לא יצא יחידי בלילה, where the admonition of עקידה, which is written by וישכם אברהם בבקר of פסוק, is not applicable -

דלא היה נמנע אברהם מלצאת יחידי בלילה דשלוחי מצוה אינן נזוקין –

For אברהם would not have held himself back from going out alone at night, since שלוחי מצוה are not harmed, so there is no need to fear the מזיקין -

ועוד דשני נעריה היו עמו –

And in addition, his two lads were with him; so he was not alone. According to either

¹ See תוספות in מכאן ד"ה מצא, א ד"ה מכאן that this admonition is specifically for a ת"ח because the מזיקין are jealous of him (and he may be harmed).

² בראשית (וירא) כב, ג.

of these two reasons the rule of ת"ח לא יצא יחידי בלילה does not apply. Therefore we must conclude that the reason why אברהם did not go during the night for the עקידה is because (even though זריזין ואין מקדימין טפי מצפרא, nevertheless) מקדימין למצות.

will now explain how we derive the rule of ת"ח לא יצא יחידי בלילה תוספות

והתם מוכח מוישכם אברהם בבקר³ דכתיב גבי סדום דלא היה מצוה –

However there in ת"ח לא יצא יחידי בלילה we prove the rule of ת"ח לא יצא יחידי בלילה from the story of פסוק סדום,⁴ that is written concerning the destruction of וישכם אברהם בבקר of פסוק where there was no⁵ מצוה for אברהם to perform (so the protection of אינן נזוקין שלוחי מצוה אינן נזוקין does not apply)

ויחידי היה שלא רצה שיראו במפלתן של סדום⁶:

And, in addition, he was alone he did not have his lads with him; because he did not want that his lads should observe the downfall of סדום. Therefore we must conclude that the reason אברהם did not go during the night is because ת"ח לא יצא יחידי בלילה.

SUMMARY

We derive the rule of ת"ח לא יצא יחידי בלילה from the story of סדום. We derive the rule of מצפרא טפי מקדימין ואין מקדימין טפי מצפרא from the story of the עקידה where there is no concern of שליח מצוה (for he was a שליח מצוה and traveled with נערי).

THINKING IT OVER

1. How can we derive from וישכם אברהם בבקר (by סדום) that ת"ח לא יצא יחידי בלילה; perhaps אברהם had no interest or no need to wake up during the night?!⁷

2. When אברהם commanded אברהם concerning the עקידה; was אברהם given a specified time when he should go? Why did not אברהם leave immediately after אברהם finished speaking to him? In light of the above, if there was no specified time for אברהם to go; then how can we derive the rule that מצפרא טפי מקדימין ואין מקדימין טפי מצפרא, concerning a מצוה that has a specific time?

³ בראשית (וירא) יט, כז.

⁴ From סדום מתפלל אברהם arose to be חולין צא, ב ד"ה מהכא in תוספות.

⁵ אברהם did not command אברהם to be מתפלל for סדום. in תוספות. שנאמר ד"ה שנתפלה אברהם.

⁶ נציב מלח who looked back at the destruction and became a מלח explains that he did not want they should see סדום similar to אשתו של לוט who looked back at the destruction and became a מלח.

⁷ See (הארוך) א מהרש"א. See also ר"פ ותוס' ר"פ.